

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: זאב	שם משפחה: ישכיל
--------------	--------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: ישכיל		בלועזית: YASKIL	
שם פרטי איתו נולדתי: זאב - וולפקן		בלועזית: ZEAV	
עיר לידה: ליבטיק		בלועזית: ארץ לידה: מזרח גרמניה	
שם פרטי ושם משפחה של האב:		שם פרטי ושם נעורים של האם: מרים טפסק	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: גרמניה		בלועזית: ארץ המגורים: גרמניה	
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)		מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) גרמניה		חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)	
במידה והיית בגטו, ציין את שמו		בלועזית:	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית:	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור:	
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור	
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי		שנת עליה: 1933 במידה ועלית באנייה, ציין את שמה	

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):
נא לכתוב בגוף ראשון

לפני המלחמה:

אבי היה פולני יהודי שחי בפולין ועבר לגרמניה על מנת ללמוד אומנות, אמי הייתה גיורת. מתקופת מלחמת העולם הראשונה ועד 1933 אבי אמי וגם אני שנולדתי בגרמניה בשנת 1929 ובהיותי בן 4 חיינו חיים רגילים. ב-1933 עם עליית היטלר לשלטון הנאצים הגיעו אל ביתנו לחפש את אבי, כשהוא ואמי לא היו בבית ואני ישנתי – אני אומנם הייתי ילד בן 4 אך אני ממש זוכר את זה כאילו זה עכשיו, השכן הגוי ממול שמע את המהומה ומיד בה לראות מה איתי.

אבא חזר והנאצים שהיו ברחוב לא זיהו אותו כי לא ידעו איך נראה. לאחר המקרה הזה אבא הלך לקונסוליה הפולנית כדי להוציא ויזה לאמריקה והציעו לו ויזה לפלסטינה. אבא החליט שהוא לא עובד יותר בשביל הגויים אלא רק בשביל יהודים והקמת מדינה יהודית ועלה לבדו למשך חצי שנה לארץ ישראל.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

לאחר שאבא ראה ובדק את כל מה שהולך בארץ ישאל הוא שב לגרמניה כדי לקחת אותי ואת אמי מרים. עלינו לארץ בסירה ערבית כזאת והגענו לחופי עכו. בזכותו של אבא עלינו לארץ בגלל רצונו אך גם בזכותה של אמא עליתי לארץ- אמא נולדה למשפחה נוצרייה פרוטסטנטית. היא עבדה בתור כתבנית ובעבודה אמרו לה תישארי בגרמניה מה לך ולפלסטינה, אף אחד לא צריך לדעת שאבי בןך יהודי נחזיר את הילד לנצרות ולא יגלו זאת. אמא לא הסכימה למזלי כי רוב הסיכויים שלא הייתי חי היום.

כשהגנו לארץ המשטר הבריטה רצה לגרש אותנו, במהלך השהות בארץ חליתי במחלה קטלנית סופנית, בעקבות המחלה הבריטים דחו את גירוש משפחתי כל פעם מחדש עד לפרוץ מלחמת העולם השנייה. המחלה הייתה כל כך סופנית שהגעת למצב של מוות קליני ואם האחות שטיפלה בי לא הייתה נותנת לי שתי זריקות שהצילו אותי כנראה שזה היה הולך ונהיה גרוע יותר.

אבא הלך לנווה שאנן וממש אהב את הנוף והאזור עצמו שהיה פראי עם הקוצים וכ"ו והחליט להשתקע שם. הוא קנה חצי דונם ובנה צריף שהיה קיים עד שנת 1961. הקבלן שהרס את הצריף בנה שם בניין בן שלוש קמות נתן למשפחתי שני דירת ממנו. לאחר המלחמה בשנות החמישים קבלנו מהגרמנים שילומים כפיצוי על העוול שנגרם לנו כתוצאה מעזיבת גרמניה.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

היום אני נשוי + 3 ויש לי 7 נכדים.
אני ואחי ממשיכים את דרכו של אבינו ז"ל באומנות ומציירים. אבי קיבל פעמיים פרס שטרוג לאמנים, והיום ממש בזמן האחרון
אשתי איווט קבלה את אותו פרס. אבא הקים את המוזיאון הראשון לאומנות בחיפה ותמך באומנים יהודים צעירים.

ראיון : חיים ננקישווילי , קריית – ביאליק, מרץ 2014